

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ“

гр. Пловдив, ж.к. „Тракия“, ул. „Съединение“ № 81, тел. 0889512462, e-mail: admin@sou7.org

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕНКА ГЕНЧЕВА

Директор на СУ „Свети Седмочисленици“
гр. Пловдив

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026–2027 ГОДИНА

1. Въведение и нормативно-стратегическа рамка

Настоящата програма конкретизира стратегическите и оперативни мерки за превенция на преждевременното напускане на училище в СУ „Свети Седмочисленици“, гр. Пловдив за учебната 2026–2027 година. Тя е разработена в пълно съответствие с националните приоритети за осигуряване на равни възможности за достъп до качествено приобщаващо образование.

Водещи стратегически и нормативни документи, върху които е изградена програмата:

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и учението в Република България (2021–2030 г.);

- Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегически проект на МОН „Дигитална трансформация на училищното образование“ (Програма „Образование“ 2021–2027 г.) – с интегриране на модули с изкуствен интелект (AI) в платформата „Дигитална раница“;
- Национален проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, финансиран от Програма „Образование“ 2021–2027, съфинансиран от Европейския съюз;
- Надграден Единен междуинституционален механизъм за обхват и задържане в образователната система с дигитални функционалности в НЕИСПУО;
- Единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз и насилието между децата и учениците в училище.

2. Идентификация на проблема и рискови фактори

Преждевременното напускане на училище е комплексно явление, пораждащо социално-икономически рискове и социално изключване. Анализът на образователната среда в СУ „Свети Седмочисленици“ идентифицира следните ключови групи рискови фактори:

- **Икономически причини:** Нисък жизнен стандарт, бедност, безработица в семейството и необходимост учениците да подпомагат финансово домакинството чрез ранно включване в труд.
- **Социални причини и трудова миграция:** Заминаване на един или двамата родители на работа в чужбина и оставяне на децата на грижите на попечители (баби и дядовци), ниско образование или неинформираност на родителите, занижен контрол в домашна среда.
- **Образователни причини:** Натрупани обучителни пропуски, дефицити в усвояването на българския книжовен език, липса на вътрешна мотивация и затруднения при ученици със специални образователни потребности (СОП).
- **Здравословни причини:** Предизвикателства, свързани със здравословното състояние, хронични заболявания и специфични нужди от засилена ресурсно-психологическа подкрепа.
- **Психологически причини:** Чувство за академичен неуспех, ниска самооценка, отчуждение от училищния живот и усещане за липса на перспектива.
- **Етнокултурни причини:** Ранни бракове и раждания, занижена ценност на образованието в отделни семейни общности.
- **Институционални причини:** Нужда от по-бърза и дигитализирана междуинституционална координация при регистрация на първични отсъствия и рискови сигнали.

3. SWOT анализ на училищната среда

ПОЗИТИВНИ ФАКТОРИ (Вътрешни/Външни)	НЕГАТИВНИ ФАКТОРИ (Вътрешни/Външни)
СИЛНИ СТРАНИ (Strengths)	СЛАБИ СТРАНИ (Weaknesses)
• Висококвалифициран и мотивиран педагогически екип; • Отлична материално-техническа база и иновативни класни стаи; • Прилагане на интерактивни методи и	• Недостатъчно активна роля на ученическото самоуправление в подкрепата на връстници в риск; • Неравномерна активност на родителите при училищни инициативи;

извънкласни дейности; • Нулев дял на отпаднали ученици благодарение на системна превенция.	• Необходима допълнителна квалификация за справяне с комплексната агресия.
ВЪЗМОЖНОСТИ (Opportunities)	ЗАПЛАХИ (Threats)
• Внедряване на изкуствен интелект (AI) в „Дигитална раница“ за автоматично засичане на изоставането; • Ресурсно осигуряване по проект „Успех за теб“ (медиатори, логопеди, психолози, езиково обучение); • Автоматизирани сигнали за отсъствия през НЕИСПУО; • Разширяване на партньорствата с кметство „Тракия“, V РПУ и социалните служби.	• Засилваща се трудова миграция на родители и липса на непосредствен родителски контрол; • Риск от ранни бракове и преждевременно прекъсване на обучението; • Ограничени финансови възможности на уязвими семейства.

4. Визия, принципи, цели и основни задачи

Визия на училището: СУ „Свети Седмочисленици“, гр. Пловдив да се утвърди като приобщаващ, иновативен и привлекателен образователен център, осигуряващ високо качество на обучение, подкрепяща дигитална среда и равни възможности за личностна реализация на всяко дете.

Основни принципи:

- Всеобхватност и системност – координирани действия на целия педагогически колектив и родителската общност;
- Индивидуализация и дигитална подкрепа – адаптиране на учебното съдържание спрямо индивидуалния темп чрез съвременни AI и интерактивни технологии;
- Партньорство и прозрачност – поддържане на постоянна обратна връзка с местните институции, социалните служби и семейството;
- Приемственост и толерантност – съхраняване на традиционните ценности и зачитане на човешкото достойнство.

Главна цел: Предотвратяване на преждевременното напускане на училище и повишаване на мотивацията за учене чрез прилагане на съвременни политики на МОН, дигитални аналитични инструменти и интензивна подкрепа за учениците в риск.

Специфични подцели:

- Ранно идентифициране на обучителни затруднения и риска от отпадане още в начален и прогимназиален етап;
- Повишаване на успехите на учениците от НВО и ДЗИ чрез индивидуално наваксване на пропуските;
- Минимизиране на безпричинните отсъствия чрез автоматизиран контрол и своевременни мерки;
- Засилване на партньорството „училище – родител – общност“ и приобщаване на заминалите в чужбина семейства.

5. Приоритетни направления и нови моменти на МОН за 2026–2027 г.

А. Направление „Превенция“ (Рано идентифициране и задържане)

- **Внедряване на AI аналитика в „Дигитална раница“:** Използване на модулите с изкуствен интелект по новия проект за дигитална трансформация за автоматизирано засичане на изоставането, адаптиране на учебното съдържание и генериране на индивидуални обучителни пътеки.
- **Интензивна езикова подкрепа по проект „Успех за теб“:** Организиране на допълнителни часове по български език за ученици с дефицити и за такива, за които българският не е майчин език.
- **Ангажиране на специализиран подкрепящ състав:** Включване на образователни медиатори, психолози и логопеди по проект „Успех за теб“ за ежедневна превантивна работа с деца от уязвими групи.
- **Диференцирана работа и наваксване на пропуските:** Разработване на индивидуални тематични планове и използване на диагностични тестове за своевременно коригиране на пропуските в знанията.

Б. Направление „Интервенция“

- **Автоматизирано проследяване през НЕИСПУО:** Използване на надградения Механизъм за обхват в НЕИСПУО с автоматично генериране на сигнали при натрупване на неизвинени отсъствия и мигновено задействане на училищния екип за обхват.

- **Работа с родители при трудова миграция:** Осъществяване на ежеседмичен контакт с попечителите на деца с заминали в чужбина родители, провеждане на разширени срещи с училищното ръководство и създаване на родителски клубове по проект „Успех за теб“.

- **Индивидуално наставничество:** Осигуряване на авторитетен наставник (учител или медиатор) за всеки ученик в висок риск от отпадане.

- **Превенция на ранни бракове и рисково поведение:** Провеждане на лекционни курсове по здравно образование, сексуална просвета и превенция на застрашаващи здравето зависимости (наркомания, алкохол).

В. Направление „Компенсиране“ -Реинтеграция и гъвкави форми

- **Преминаване към гъвкави форми на обучение:** Осигуряване на възможност за продължаване на образованието в самостоятелна, индивидуална, дистанционна или комбинирана форма за ученици, възпрепятствани да посещават дневна форма.

- **Кариерно ориентиране и консултиране:** Съвместна работа с Центъра за кариерно развитие за мотивиране на учениците след VII и X клас за продължаване на образованието в подходящи профили и професии.

- **Реинтеграция и подкрепа за огромяване:** Подпомагане на преждевременно напуснали ученици за завръщане във формалната система или включване в курсове за валидиране на знания.

6. Институционално партньорство и план за действие

Успешната реализация на програмата се основава на активно сътрудничество със следните ключови институционални партньори:

- Кметство на район „Тракия“, гр. Пловдив – оперативна подкрепа и местни социални политики;
- V РПУ – Пловдив и Детска педагогическа стая (ДПС) – съвместни превантивни дейности и реакция при противообществени прояви;
- Отдел „Закрила на детето“ (ОЗД) и АСП – закрила на деца в риск и подкрепа за уязвими семейства;
- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО) – методическа подкрепа за ученици със СОП;
- Център за кариерно развитие – гр. Пловдив – кариерно ориентиране и мотивиране за избор на професия.

Оперативен план за действие през учебната 2026–2027 г.

Дейност / Мярка	Отговорник	Срок	Индикатор / Източник
Внедряване на AI модули в „Дигитална раница“ за диагностика	Учители по предмети, УКПО	Септември – Октомври 2026	Изготвени индивидуални профили
Провеждане на срещи с попечители на деца с родители в чужбина	Класни ръководители, Медиатор	Ежемесечно / При нужда	Протоколи от срещи
Мониторинг на отсъствията и генериране на сигнали в НЕИСПУО	Класни ръководители, Екип за обхват	Текущо (ежеседмично)	Дневници, справки НЕИСПУО
Здравно-просветни беседи и кариерни форуми	Училищен психолог, ЦКР	Ноември 2026 – Април 2027	Отчети, презентации

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 11 / 11.09.2026 г.